

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

29. Thomas de Argentina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

liberum arbitrium esset auferre liberi arbitrij potestatem; quia potestas liberi arbitrij fundatur in natura rei cuius est immediate, usus autem eius in nobis dependet etiam ex corporis dispositione.

Hinc tertio docet, omnes omnino actus humanos, id est, qui sunt hominis ut homo est, esse actus liberi arbitrij: Omnes, inquit, actus humani sunt actus liberi arbitrij quia omnes actus humani aut a libero arbitrio eliciuntur aut imperantur: quia non omnes actus qui sunt in homine, actus humani dici debent proprie loquendo, sed tantum illi qui sunt hominis ut homo est: sicut sunt actus intellectus & voluntaria &c.

Quarto consequenter docet, etiam actus qui versantur circa finem esse liberos, quamvis non eliciantur deliberatione precedente: Nostrum liberum arbitrium & est liberum in quantum per ipsum possumus libere velle: & deliberativum in quantum per ipsum possumus libere consiliari: Et est deservibile in quantum est ex nihilo. Si considerentur in quantum est liberum sic omne bonum est obiectum eius, quia per ipsum possumus omne bonum libere velle, etiam finem loquendo de libertate a coactione: quamvis finem in generali velimus naturali necessitate, quia in volendo finem voluntati sine coactione movere se, & quia nullus actus humanus est ultimus finis, hinc consequenter, quemadmodum & sanctus Thomas,

Docet quinto, esse electionem respectu eorum, quibus manent beati conjuncti fini: *Est in beatis non sit electio respectu eorum quia sunt ordinata ad finem, in quantum sunt, dicentia ad finem distantem, tamen eligunt perseverare in illis bonis, sine*

quibus non possent manere conjuncti cum fine. Unde alibi tractans verba Bernardi quibus dicit: *Voluntati pro sui ingenuitate libertati nulla cogitur necessitate, cum tamen Angeli de necessitate velint bonum, ideoque nec liberi esse videantur, respondet; quod Bernardus ibi loquitur de necessitate coactionis, illa autem necessitas qua Angelis non diligit nisi bonum, non est necessitas coactionis, quia non obstante illa necessitate liberrime motu dilectionis movent se. Et simili ratione docet quod obstinatio libertatem a necessaria coactione non tollit, nec minuit: sed obstinati (dæmones) per suum liberum arbitrium ad malum movent se libere. Et ita concludit manere liberum arbitrium.*

Sexto conformiter tradit, necessitatem quæ est ex perfectione bonitatis non tollere rationem meriti, dummodo absit coactio. Nam de impeccabilitate Christi disputans, cum propoluisset hoc argumentum, quod peccatum & meritum sint voluntaria; nullus autem peccet in eo quod vitare non potest & proinde quod nec mereatur Christus in declinando malum quod facere non potest, sic respondet: *Dicendum quod quamvis necessitas coactionis tollat rationem meriti vel demeriti, necessitas tamen quæ est ex perfectione bonitatis non tollit rationem meriti in vitatore. Hæc omnia Richardus, quibus aperte sentit necessitatem illam voluntariam, utpote quæ ex plenitudine volendi proficitur, non tollere vel libertatem arbitrij vel rationem meriti vel demeriti.*

CAPVT XXIX.

Thomas de Argentina.

EANDEM doctrinam verbis perspicuis tradidit Thomas ab Argentina in diversis locis. Nam in distinctione vigesima quinta secundi Sententiarum articulo primo sic scribit: *Potentia quæ est essentialiter libera aliquo modo est sui ipsius motiva; sed voluntas est essentialiter libera ut inferius intendo declarare distinctione trigesima octava. Et inferius articulo quarto concludi, Deum posse immutare liberum arbitrium, non tamen cogere, quia contradictionem implicat: esse enim involuntarium & voluntarium, nolium & volitum: Et hæc est intentio, inquit, Bernardi in libro de libero arbitrio, ubi ait voluntas pro ingenuitate nobilitate, nulla cogitur necessitate. Et ibidem ad argumentum responder: Deus non potest cogere liberum hominis arbitrium, eo quod non sit capax coactionis. Nam eius coactio esset contradictionis replicatio: quia coactum non est liberum. Igitur si liberum arbitrium cogere, tunc idem esset liberum & non liberum. Et in distinctionem trigesimam octavam articulo primo: *illa potentia est principaliter libera quæ nullo modo potest cogi: seu libertate privari: sed sola voluntas sic est libera, quod necessitatis nullatenus potest necessitate coactionis: quia**

*secundum Bernardum in libro de libero arbitrio, voluntati datus est intellectus, ut illum instruat, non ut destruat, destrueret autem si ei ullam necessitatem imponeret. Et in tertium distinctione duodecima obijcit libertati Christi, quod sicut nemo peccat ita nec meretur in eo quod vitare non potest. Respondet autem, quamvis necessitas coactionis tollat rationem meriti, necessitas tamen immutabilitatis proveniens ex perfectione virtutum non tollit rationem meriti sed auget. Et distinctione decima octava articulo tertio adversus meritum Christi libi opposuerat, quod Christus in omni actu suo determinatus esset ad bonum, & proinde non magis mereri posset, quam agens naturale determinatum ad unum. Respondet autem: *Agens naturale non prohibetur a merito ex hoc quod est determinatum ad unum, sed ex modo determinationis, puta quod necessario & non voluntarie tendit in illud unum. Sed Christus & quilibet in gratia confirmatus, licet determinate tendat in bonum, tamen voluntarie & libere tendit in ipsum. Huiusmodi enim determinatio non minuit voluntatem & libertatem sed potius auget & ideo talis determinatio non repugnat merito.**

CAPVT